



Biologische landbouw wereldwijd in de lift

Cees van Bruchem

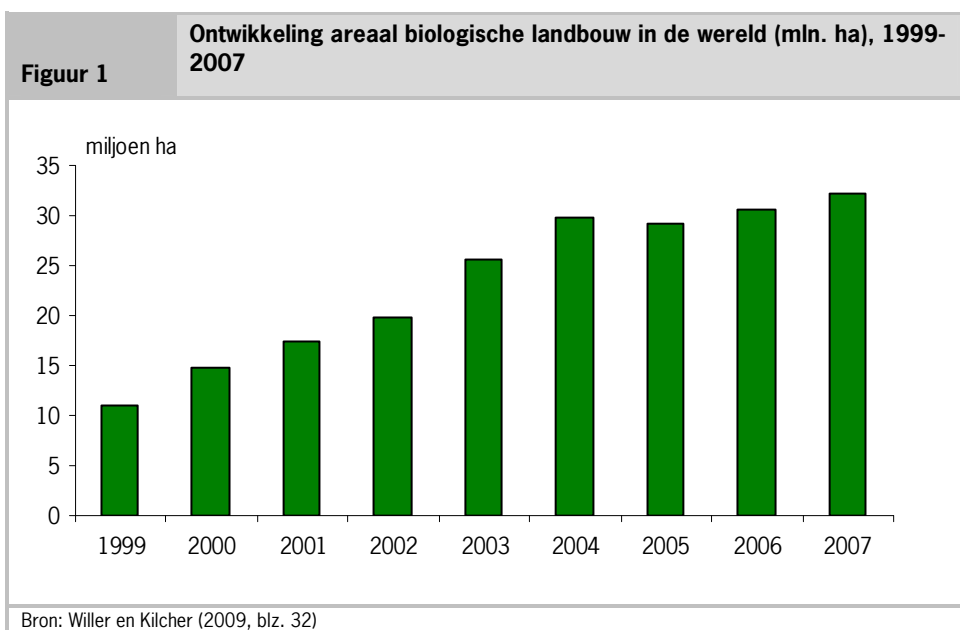
Wereldwijd heeft de biologische landbouw weliswaar een beperkt aandeel in de totale agrarische productie en in de consumptie van voedingsmiddelen, maar in alle werelddelen vertoont de biologische landbouw wel een sterke groei.

De verkoop van biologische voedingsmiddelen neemt met meer dan 10% per jaar toe en werd voor 2007 wereldwijd geschat op ruim 46 miljard dollar. In 1999 was dat nog maar 15 miljard dollar. Van de wereldwijde omzet komt 97% voor rekening van Noord-Amerika en Europa. De andere werelddelen zijn vooral leveranciers van biologische producten. De consumptie van biologische voedingsmiddelen is dus geconcentreerd in de rijke landen.

Het aandeel van de biologische voedingsmiddelen in de totale consumptie is beperkt en komt slechts in enkele landen boven de 2%. Voor zover gegevens bekend zijn, scoort Denemarken het hoogst met een aandeel van 6% in 2007. Ook in Oostenrijk, Zwitserland en Zweden hebben de biologische producten een relatief groot aandeel in de voedselconsumptie, respectievelijk 5,3; 4,6 en 4,3%. In Nederland is dit aandeel ongeveer 2% en in de VS 2,8%.

Areaal biologische landbouwgrond

In 1999 was wereldwijd naar schatting ongeveer 11 miljoen ha landbouwgrond in gebruik voor de biologische productie. In 2007 was dat opgelopen tot ruim 32 miljoen ha (figuur 1). Bij deze sterke stijging moet worden bedacht dat nog niet in alle landen in de wereld de oppervlakte biologische landbouw wordt geregistreerd. Dit aantal neemt wel geleidelijk toe. Hierdoor wordt het totale areaal waarschijnlijk onderschat, maar de relatieve stijging juist overschat. De groei van het biologische areaal doet zich in alle werelddelen voor, maar lijkt de laatste jaren in Azië, Noord-Amerika en Oceanië wat te stagneren.



De genoemde 32 miljoen ha komt overeen met ongeveer 0,8% van het mondiale landbouwareaal (tabel 1). Ruim 20 miljoen ha van het biologische areaal betreft grasland. Van 7 à 8 miljoen ha is bekend dat er akkerbouw- of tuinbouwgewassen op worden geteeld of dat ze gebruikt worden voor permanente teelten, zoals fruit of tropische vruchten. Van de overige hectares is het gebruik niet bekend. Naar schatting zijn er ruim 1,2 miljoen biologische producenten in de wereld. Dat betekent dat de gemiddelde oppervlakte per producent minder dan 3 ha is. Bijna tweederde van de biologische boeren is te vinden in vijf landen: Oeganda, India, Ethiopië, Mexico en Tanzania.

Tabel 1	Oppervlakte biologische landbouw naar werelddeel, 2007						
	Afrika	Azië	Europa	Latijns-Amerika	Noord-Amerika	Oceanië	Wereld
Oppervlakte (1.000 ha)	870	2.882	7.759	6.402	2.197	12.111	32.221
Idem, in % wereldtotaal	2,7	8,9	24,1	19,9	6,8	37,6	100
Idem, in % totaal areaal landbouwareaal	0,1	0,2	1,9	1,0	0,6	2,6	0,8
Bron: Willer en Kilcher (2009, blz. 27)							

Oceanië neemt met ruim 12 miljoen ha – voor het overgrote deel grasland in Australië - meer dan een derde van het mondiale biologische areaal voor zijn rekening. In dat continent omvat de biologische productie ruim 2,5% van het totale landbouwareaal, maar de groei is er nu ook uit. Europa neemt met bijna 8 miljoen biologische hectares - bijna 2% van de totale agrarische oppervlakte - iets minder dan een kwart van het mondiale totaal voor haar rekening. Latijns-Amerika komt met ongeveer 6,5 miljoen ha op de derde plaats; vooral in Argentinië (2,8 miljoen ha) en Brazilië (1,8 miljoen ha) worden grote oppervlakten gebruikt voor de biologische teelt. In Afrika bedroeg de oppervlakte met biologische landbouw in 2007 naar schatting 0,9 miljoen ha. Ook daar vindt een relatief sterke groei plaats, met tientallen procenten per jaar.

De top tien van landen met het hoogste aandeel van de biologische productie in het totale areaal wordt aangevoerd door Liechtenstein (bijna 30%), gevolgd door Oostenrijk (ruim 13%) en Zwitserland (11%). Daarna komen Letland (bijna 10%), Italië en Tsjechië (allebei ongeveer 9%). In Nederland omvat de biologische landbouw ongeveer 2,5% van het totale landbouwareaal.

Meer informatie:

Willer, Yusefi-Menzler en Sorensen (2008). *The World of Organic Agriculture; Statistics and Emerging Trends 2008*

Willer en Kilcher (2009). *The World of Organic Agriculture; Statistics and Emerging Trends 2009*